

ביטוח ילדים

קצבת ילדים

קצבת ילדים משולמת בכל חודש לכל המשפחות בישראל עם ילדים מתחת לגיל 18 ומטרתה העיקרית לסייע בהוצאות גידולם של הילדים. חוק ביטוח ילדים נחקק ב-1959 ומאז תוקן פעמים רבות כדי להתאים את תנאי הזכאות לקצבאות ואת סכומיהן לתמורות במדיניות הפיסקלית בארץ¹.

במאי 2015, בעקבות הסכמים קואליציוניים, הוגדלו קצבאות הילדים (לאחר שהן הופחתו באוגוסט 2013), ובמקביל הוחלט להנהיג תוכנית **חיסכון לכל ילד**: חיסכון לטווח ארוך לילדים כחלק משינוי מבנה הקצבה, כך שהעלות הכוללת תגיע לגובה החיסכון שהושג עקב הפחתת הסכומים באוגוסט 2013. תוכנית זו הושקה בינואר 2017.

סכומי הקצבה, הצמודים למדד המחירים לצרכן², לא השתנו ממאי 2015 עד סוף 2017, משום שהמדד לא עלה בשנים אלה. בין 2018 ל-2020 עודכנו הסכומים לפי עליית המדד, וב-2021, עקב ירידת המדד, הסכום הבסיסי נותר כשהיה וכך גם הקצבה (לוח 1). משנת 2022 חלה עלייה במדד, ובהתאם לכך הועלו סכומי הקצבאות מדי שנה, לרבות בשנת 2025 שבעקבות חוק ההתייעלות הכלכלית הוקפאו קצבאות הילדים ולכן לא היה שינוי בסכומים לעומת שנת 2024. בשנת 2022 לכל הילדים שנולדו עד מאי 2003 מלאו 18 שנים ולכן לא נותרו "ילדים ותיקים" בקצבה.

¹ ראו דוחות שנתיים קודמים.

² מדד נובמבר לשנה החולפת בהשוואה למדד נובמבר בשנה שקדמה לה.

לוח 1: סכום הקצבה* לילד לפי מקומו במשפחה (ש"ח), 2015-2025

מקום הילד במשפחה	ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי ויותר
ממאי 2015					
ילד חדש	150	188	188	188	150
ילד ותיק	150	188	188	336	354
מינואר 2018					
ילד חדש	150	189	189	189	150
ילד ותיק	150	189	189	336	354
מינואר 2019					
ילד חדש	152	191	191	191	152
ילד ותיק	152	191	191	340	359
מינואר 2020					
ילד חדש	152	192	192	192	152
ילד ותיק	152	192	192	340	359
מינואר 2022					
	156	197	197	197	156
מינואר 2023					
	164	207	207	207	164
מינואר 2024 עד דצמבר 2025					
	169	214	214	214	169

* סכומי הקצבה לפי הגדרת ילדים: ילד ותיק - ילד שנולד עד מאי 2003, ילד חדש - ילד שנולד מיוני 2003.

המשפחות המקבלות קצבת ילדים

מספר המשפחות ששולמו להן קצבאות ילדים הגיע ב-2025 ל-1.289 מיליון במוצע לחודש - גידול של 0.8% לעומת 2024 (לוח 2). מספר הילדים (עד גיל 18) במשפחות אלה הגיע ל-3.16 מיליון במוצע לחודש - גידול של 0.9% (לוח 3). מספר המשפחות שקיבלו קצבה בעבור ילד אחד גדל ב-1.2% והגיע לכ-387 אלף, ומספרן של אלה שקיבלו קצבה בעבור שני ילדים ושלושה ילדים גדל בשיעורים של 0.5%-0.2% בהתאמה. התפלגות המשפחות לפי מספר הילדים במשפחה נותרה ללא שינוי ניכר בתקופה המוצגת בלוח. משפחות עם 1-2 ילדים מהוות כ-61% מסך המשפחות, ומשפחות עם ארבעה ילדים ויותר - כ-18% מסך המשפחות.

לוח 2: משפחות המקבלות קצבת ילדים לפי מספר הילדים במשפחה
(ממוצע לחודש), 2019-2025

השנה	מקומו של הילד במשפחה						סך הכל
							המשפחות
שישי ויותר	חמישי	רביעי	שלישי	שני	ראשון		
מספרים (אלפים)							
2019	48	109	261	372.7	360.8	1,204.40	
2020	54	49	110.3	266.3	377.6	365.9	1,223.10
2021	55	49.8	112.2	270.3	382.2	368.9	1,238.50
2022	56.3	50.7	114.1	273.5	386	371.3	1,251.90
2023	57.6	51.6	115.3	275.7	391	378.7	1,269.90
2024	58.9	52.4	116.0	276.2	393.2	383.1	1,279.66
2025	60.1	53.4	116.9	276.6	395.1	387.7	1,289.88
אחוזים							
2019	4	9	21.7	30.9	30	100	
2020	4.4	9	21.8	30.9	29.9	100	
2021	4.4	9.1	21.8	30.9	29.8	100	
2022	4.5	9.1	21.9	30.8	29.7	100	
2023	4.5	9.1	21.7	30.8	29.8	100	
2024	4.6	9.1	21.6	30.7	29.9	100	
2025	4.6	9.1	21.4	30.6	30.1	100	

הילדים המקבלים קצבת ילדים

בעקבות הפחתת קצבאות הילדים בשנים 2003-2004 הוגדרה בשנת 2013 הקבוצה **ילדים חדשים** - ילידי יוני 2003 ואילך. ילדים אלה קיבלו עד יוני 2009 קצבה השווה לקצבת שני הילדים הראשונים, ללא קשר למקומם במשפחה³.

³ 144 ש"ח ב-2013/8-2014/1, 120 ש"ח ב-2005/12-2014/2, 148 ש"ח ב-2006/1-2007/1, 152 ש"ח ב-2008/1, 159 ש"ח ב-2009/1, 165 ש"ח ב-2010/1, 169 ש"ח ב-2011/1, 173 ש"ח ב-2012/1, 140 ש"ח ב-2013/8-2015/5, 150 ש"ח ממאי 2015.

מאוגוסט 2013 עד סוף אפריל 2015 חזרה קצבתם של הילדים להיות אחידה, וממאי 2015 שוב השתנתה לפי מקום הילד במשפחה (לוח 1). החל ביוני 2021 כל הילדים ששולמה בעבורם קצבת ילדים נולדו החל ביוני 2003.

לוח 3: ילדים שמקבלים קצבת ילדים לפי מקומם במשפחה
(ממוצע לחודש), 2019-2025

השנה	סך הכל		מקומו של הילד במשפחה				
	הילדים	ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי ויותר
מספרים (אלפים)							
2019	2,934.00	1,204.40	843.5	470.8	209.8	100.8	104.7
2020	2,983.30	1,223.10	857.2	479.6	213.3	103	106.9
2021	3,025.90	1,238.50	869.6	487.3	217	104.8	108.7
2022	3,066.10	1,251.90	880.6	494.7	221.1	107	110.8
2023	3,108.60	1,269.70	891.5	500.5	224.7	109.3	113.4
2024	3,133.8	1,279.7	896.6	503.4	227.2	111.3	115.7
2025	3,161.2	1289.9	902.2	507.0	230.4	113.5	118.2
אחוזים							
2019	100	41	28.8	16	7.2	3.4	3.6
2020	100	41	28.7	16.1	7.2	3.5	3.6
2021	100	40.9	28.7	16.1	7.2	3.5	3.6
2022	100	40.8	28.7	16.1	7.2	3.5	3.6
2023	100	40.8	28.7	16.1	7.2	3.5	3.6
2024	100	40.8	28.6	16.1	7.3	3.6	3.7
2025	100	40.8	28.5	16.0	7.3	3.6	3.7

מענק לימודים

מענק לימודים משולם לפני פתיחת כל שנת הלימודים בעבור ילדים בני 6-18 במשפחות עצמאיות (חד-הוריות) או במשפחות שבהן ארבעה ילדים או יותר המקבלות אחת מגמלאות הקיום האלה: הבטחת הכנסה, דמי מזונות, קצבת נכות, קצבת אזרח ותיק וקצבת שאירים. גובה המענק הוא 11.6% מהסכום הבסיסי (1,176 ש"ח ב-2025).

בשנים 1992-1998 שולם המענק רק למשפחות עצמאיות, ומאוגוסט 1998 - גם למשפחות עם ארבעה ילדים או יותר המקבלות אחת מהגמלאות האמורות. עד 2016 שולם המענק בעבור בני 6-14, ומ-2016 הורחבה הזכאות עד גיל 18.

ב-2025 קיבלו מענק לימודים כ-145 אלף משפחות, שהן כ-11.2% מכלל המשפחות עם ילדים בארץ. מרבית המשפחות - 84% - היו עצמאיות (כ-122 אלף), שעומן נמנו גם משפחות עם 4 ילדים ויותר והיתר - 16% - משפחות עם שני הורים וארבעה ילדים או יותר (כ-22 אלף). במשפחות שקיבלו מענק היו בסך הכל כ-302 אלף ילדים, שהם כ-9.5% מכלל ילדי ישראל (עד גיל 18). הסכום הכולל של המענק היה ב-2025 כ-344 מיליון ש"ח.

תוספת משפחה

תוספת משפחה משולמת למשפחות עם שלושה ילדים ויותר המקבלות מהמוסד לביטוח לאומי גמלה להבטחת הכנסה או דמי מזונות בעבור הילדים השלישי והרביעי. התוספת משולמת מ-2003, ונועדה לפצות על הפגיעה הכפולה במשפחות אלה בקצבאות הילדים ובגמלה להבטחת הכנסה - עם קיצוצן בתוכנית הכלכלית של 2003.

לוח 4: משפחות המקבלות תוספת משפחה לפי גודל המשפחה (אחוזים), 2017-2025

השנה	מספר המשפחות	אחוזים		
		סך הכל	עם 3 ילדים	עם 4 ילדים ויותר
2017	18,850	100	42.27	57.73
2018	17,131	100	42.34	57.66
2019	16,078	100	42.7	57.3
2020	17,777	100	43.06	56.94
2021	15,766	100	43.23	56.77
2022	13,943	100	42.74	57.26
2023	14,074	100	43.79	56.21
2024	11,770	100	44.51	55.49
2025	10,246	100	46.26	53.74

· כולל עדכון נתונים לשנים קודמות.

סכומי התוספת ב-2024 נותרו כמעט ללא שינוי מאוגוסט 2013. ב-2025 לא השתנה הסכום ונשאר כפי שהיה ב-2024 בעקבות הקפאת הקצבאות. התוספת למשפחות עם שלושה ילדים 111 ש"ח ולמשפחות עם ארבעה ילדים 222 ש"ח. בסך הכל קיבלו את התוספת ב-2025 כ-10.2 אלף משפחות בסכום כולל של כ-20 מיליון ש"ח. בשל מלחמת חרבות ברזל שהחלה ב-7 באוקטובר 2023, והקלות על התייצבות בשירות התעסוקה, חלה עלייה במספר המשפחות המקבלות הבטחת הכנסה ובהן משפחות שלהן שלושה ילדים ויותר. עובדה זו הביאה לגידול במספר המשפחות המקבלות תוספת משפחה בחודשי המלחמה. ב-2025 המשיכה מגמת הירידה בקרב מקבלי הבטחת הכנסה ולפיכך קטן מספר המשפחות המקבלות את התוספת מכ-12 אלף ב-2024 לכ-10 אלף ב-2025.

מ-2013 עד 2021 שיעור המשפחות עם שלושה ילדים המקבלות את התוספת היה במגמת עלייה קלה (לוח 4). בשנת 2022 התהפכה המגמה ושיעור המשפחות עם שלושה ילדים ירד מעט בעוד שיעורן של המשפחות עם ארבעה ילדים עלה בהתאמה. בשנת 2023 שיער המשפחות עם שלושה ילדים שב לעלות במעט וזה של משפחות עם ארבעה ילדים ירד בהתאמה, מגמה שנמשכה גם ב-2025.

היקף התשלומים

ב-2025 ירדו התשלומים לקצבאות הילדים ב-3.4% והתשלומים למענק לימודים עלו ב-2.5% (לא כולל **חיסכון לכל ילד** - ראו להלן) במונחים ריאליים לעומת 2024 (לוח 5). חלקם של תשלומים אלה הגיע ל-3.5% מכלל תשלומי הגמלאות לעומת 3.6% ב-2024.

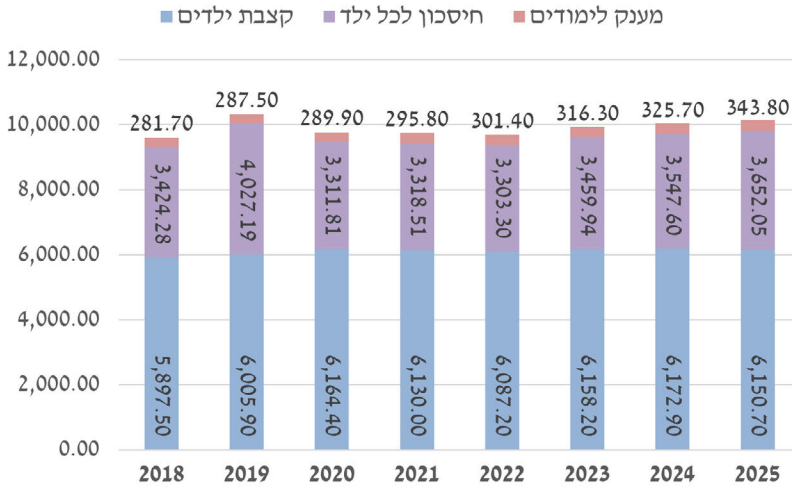
ב-2025 שולמו קצבאות ילדים בסך כ-6.1 מיליארד ש"ח. בסך הכל שולמו בענף ילדים כ-10.2 מיליארד ש"ח, הכללים גם את **החיסכון לכל ילד** - ירידה ריאלית של 2.0 לעומת 2024 (תרשים 1).

לוח 5: התשלומים לקצבת ילדים, מענק לימודים ולחיסכון ארוך טווח (מיליוני ש"ח, מחירים שוטפים וקבועים), 2018-2025

השנה	הסכום כולל*		קצבת ילדים		מענק לימודים	
	במחירים שוטפים	במחירי 2025	במחירים שוטפים	במחירי 2025	במחירים שוטפים	במחירי 2025
2018	8,443.30	9,924.90	5,169.40	6,076.50	246.9	290.30
2019	9,148.80	10,664.50	5,308.70	6,188.20	254.1	296.20
2020	8,610.10	10,095.80	5,416.80	6,351.50	254.7	298.70
2021	8,713.30	10,066.50	5,467.00	6,316.10	263.8	304.90
2022	9,046.90	10,012.00	5,667.30	6,271.90	280.6	310.60
2023	9,659.70	10,258.40	5,974.80	6,345.10	306.9	326.00
2024	10,076.80	10,382.60	6,172.90	6,360.30	325.7	335.70
2025	10,173.60	10,173.60	6,150.70	6,150.80	343.8	343.90

* לרבות תשלומים מנהליים לגורמי חוץ.
** לא כולל סכום החיסכון הבסיסי וסכום החיסכון הנוסף לבחירת ההורים המקוּוּז מקצבת ילדים.
*** כולל סכום החיסכון הבסיסי, סכום החיסכון הנוסף לבחירת ההורים, מענקים ועמלות לבנקים.

תרשים 1: התשלומים לקצבאות ילדים (מיליוני ש"ח, מחירי 2025), 2018-2025

חיסכון לטווח ארוך ("חיסכון לכל ילד")

בינואר 2017 השיקו משרד האוצר והמוסד לביטוח לאומי תוכנית חיסכון ארוך טווח, שמטרתה להבטיח לכל ילדי ישראל חיסכון שישמש אותם בהגיעם לגיל 18 או 21 בתחילת דרכם כבוגרים. במסגרת התוכנית מופקדים בכל חודש, נוסף על קצבת הילדים (להלן "הפקדת בסיס"), 57 ש"ח⁴ מכספי המדינה, על פי בחירת ההורים, לתוכנית חיסכון בבנק או בקופת גמל. ההורים רשאים להפקיד סכום נוסף בגובה 57 ש"ח (המופחת מקצבת הילדים) ובכך להכפיל את ההפקדה החודשית לחיסכון (להלן "הפקדה נוספת"). כמו כן, לילדים שנולדו לפני 1/1/2017 יופקד לחסכונם סכום בסך 568 ש"ח. כאשר ימלאו להם 18 שנים. אם הילד לא משך את כספי החיסכון עד גיל 21, יופקד לחסכונו מענק נוסף בסך 568 ש"ח בגיל 21. לעומת זאת, ילדים שנולדו מ-1.1.2017,

⁴ בתחילת התוכנית הסכום היה 50 ש"ח.

יקבלו מענק על סך 284 ש"ח בגיל 3 ומענק בסך 284 ש"ח בגיל מצוות (13 לבנים ו-12 לבנות) במקום המענק בגיל 18. אם גם הם לא ימשכו את כספי החיסכון בהגיעם לגיל 21, הם יקבלו מענק אחרון בסך 568 ש"ח. ל-90,633 מן הילדים מלאו 21 במהלך 2025 והופקדו בעבורם מענקי גיל 21 בסכום כולל של כ-51.5 מיליון ש"ח.

להפקדת התשלומים החודשיים יש כאמור שתי אפשרויות – בנקים (9 גופים) או קופות גמל (9 גופים). בעבור ניהול כספי החיסכון הביטוח הלאומי משלם לבנקים דמי תפעול של 6 אג' לכל שורת דיווח ולקופות הגמל דמי ניהול בשיעור של 0.23% לשנה מהכספים הצבורים בקופות. מי שבחרו בקופת גמל (ההורים או הילד אם מלאו לו 18) יכולים במהלך השנים לנייד את הכספים בין הקופות השונות או בין מסלולי ההשקעה באותה קופה, אך אינם יכולים לעבור לחיסכון בבנק. מי שבחרו בבנק יכולים לעבור בין מסלולי חיסכון שונים באותו בנק (בתנאי שבחרו בתחנת יציאה אחת לחמש שנים). עד ינואר 2025 לא היה אפשר לנייד חסכונות בין הבנקים השונים או מבנק לקופת גמל, אך מינואר 2025 מי שפתח תוכנית חיסכון בבנק יכול להפסיק את ההפקדות בבנק ולפתוח חיסכון חדש בקופת גמל ומעת השינוי ההפקדות יועברו לחיסכון החדש. הזכאות לחיסכון היא לילדים שטרם מלאו להם 18 שנים במאי 2015. הואיל והחסכונות נפתחו ב-1/2017, הרי בעבור 20 החודשים שבין 5/2015 ל-12/2016 (תקופת ה"רטרו"), הזכאות המלאה לכל ילד היתה 1,000 ש"ח, שאותם המדינה השלימה בתוכניות החיסכון של ילדים אלה⁵.

באוכלוסיית הילדים שתי קבוצות: מי שנולדו לפני ינואר 2017 – לאלה נפתחה תוכנית חיסכון בינואר 2017 ולהוריהם ניתנו שישה חודשים לבחור את המסלול (עד יוני 2017); ומי שנולדו מינואר 2017 ושללהוריהם ניתנו שישה חודשים מחודש הלידה לבחירת מסלול החיסכון. עד ינואר 2017 נבחרה לילדים עד גיל 14 קופת גמל אקראית ולבני 15-18 נבחר הבנק שבו מופקדת עבורם קצבת הילדים. בדצמבר 2025 היו כ-3.6 מיליון תוכניות חיסכון פעילות⁶.

⁵ נקבע שהמדינה תשלם את סכום החיסכון לתקופת הרטרו במהלך שלוש שנים – 2017-2019. בפועל הוחלט להקדים את התשלום בגין תקופת הרטרו, כך שהועברו לתוכניות החיסכון תשלומים בגין 5/15 עד 10/16 לכל הילדים שהיו זכאים בתקופה זו. זאת ועוד: לכל הילדים שהגיעו לגיל 18 הופקד מלוא הסכום שהם היו זכאים לו וכן מענק בסכום של 500 ש"ח. תשלום הרטרו בגין 11/2016-12/2016 הועבר במהלך יולי 2019.

⁶ תוכניות שבהן היו הפקדות חודשיות בשנה זו.

בסוף השנה וכ-122 אלף תוכניות נפדו במלואן במהלך השנה. לכ-2.1 מיליון ילדים (53.8%) נבחרה תוכנית חיסכון להפקדה בסיסית בידי הוריהם, ולכ-1.3 מיליון (33.1%) לא נבחרה תוכנית בידי הוריהם⁷.

במהלך השנים חלו מספר שינויים בכללים לבחירת מסלול ההשקעה למי שהוריו לא בחרו תוכנית חיסכון (ברירת המחדל). מינואר 2017 ועד דצמבר 2019 נבחר הבנק למי שנבחר לילד הקודם ולכל השאר קופת גמל בסיכון נמוך. מינואר 2020 לילד הראשון נבחרה קופת גמל בסיכון נמוך ומהילד השני בנק או קופת גמל לפי הבחירה הקודמת של ההורים. מדצמבר 2022 עבור הילד הראשון נבחרה קופת גמל בסיכון מוגבר, ומהילד השני נבחר מסלול הדומה לילד שלפניו. מינואר 2025 ברירת המחדל היא קופת גמל במסלול סיכון מוגבר, אלא אם כן מדובר בילד שני ואילך שעבור הילד שלפניו ההורים בחרו תוכנית חיסכון בקופת גמל ברמת סיכון שונה. במקרים אלה ייבחר מסלול ברמת סיכון שנבחרה לילד שלפניו.

בהתאם לחוק, הזכאות לחיסכון היא לילדים שטרם מלאו להם 18 שנים במאי 2015. מאחר שכפי שיפורט בהמשך, תחילת פתיחת הקופות נעשתה בינואר 2017, הרי שעבור תקופה של עשרים החודשים בין 5/2015 ל-12/2016 ("תקופת הרטרו"), הסכום הכולל עבור זכאות מלאה לכל ילד היה 1,000 ש"ח שאותם המדינה השלימה בתוכניות החיסכון של ילדים אלה. נכון לסוף 2025, כ-3 מיליון מן החסכוניות (84%) מנוהלים בקופות גמל וכ-584 אלף (16%) בבנקים. ב-2025 לכ-60% מהילדים בעלי החיסכון הפעיל (כ-2.2 מיליון) הפקידו ההורים 57 ש"ח במסגרת הפקדה נוספת.

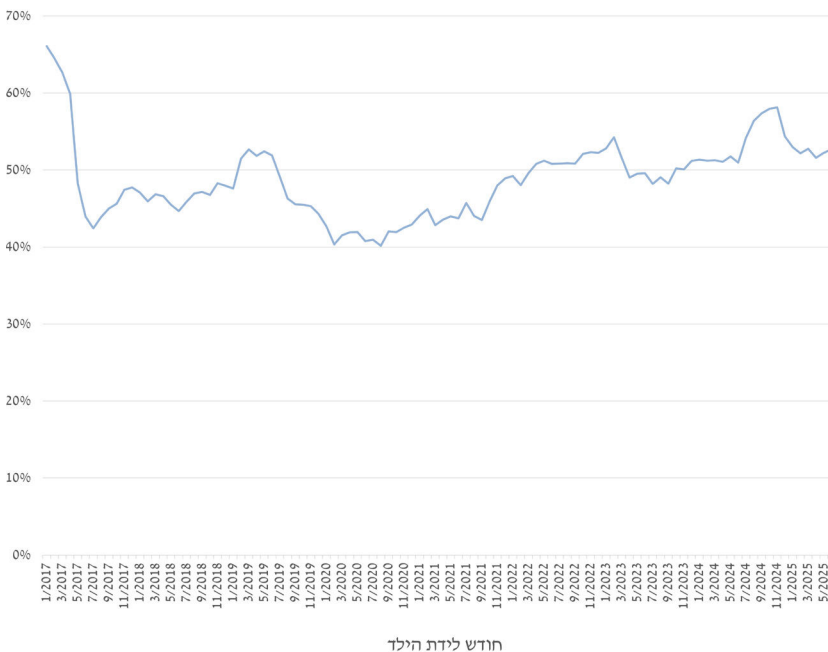
מינואר 2017 עד סוף 2025 הופקד בתוכניות החיסכון סכום כולל של 25.4 מיליארד ש"ח - 17.7 מיליארד ש"ח להפקדת בסיס (70%) ע"י הביטוח הלאומי ו-7.7 מיליארד במסגרת התוספת של הפקדת ההורים, המקוזזת מקצבת הילדים (30%). הרווח הכללי מההפקדות בבנקים ובקופות הגמל מאז פתיחת התוכנית הסתכם בסוף 2025 ב-8.85 מיליארד ש"ח.

⁷ ב-13.1% מהחסכוניות לא ידוע מי בחר את מסלול ההשקעה כתוצאה ממיזוג או מניידות של תוכניות כיוון שהמידע לא נשמר בגופי ההשקעות.

ילדים שנולדו מינואר 2017

שיעור הילדים שהוריהם בחרו עבורם מסלול השקעה (קופת גמל או בנק) ירד מכ-66% בקרב ילידי ינואר 2017 (מועד תחילת תוכנית החיסכון) לכ-44% בקרב ילידי יוני של אותה שנה, והתייצב ב-2018 בממוצע של 47%. במחצית הראשונה של 2019 עלה שיעור זה לכ-51% בממוצע, ומהמחצית השנייה עד סוף 2020 הוא התייצב ברמה של כ-43%. על אף התנודתיות שנרשמה מהמחצית הראשונה של 2021, ניכרת מגמה כללית של עלייה בשיעור הילדים, כאשר במחצית הראשונה של 2024 השיעור עלה לממוצע של 51% וב-2025 היה השיעור הממוצע 52% (תרשים 2).

תרשים 2: החיסכון למווח ארוך: שיעור הילדים שהוריהם בחרו בעבורם מסלול השקעה לפי חודש לידת הילד (אחוזים), 1/2017-6/2025

בכל שנות התוכנית למרבית הילדים נבחרה קופת גמל על ידי הוריהם. שיעור זה עלה בהדרגה מ-78% בינואר 2017 ל-95% ביוני 2025. גם כאשר מביאים בחשבון את החסכוניות שנפתחו עקב ברירת המחדל, למרבית הילדים נפתחה תוכנית חסכון בקופת גמל (תרשים 3). במחצית הראשונה של 2019 עלה שיעור הילדים שבעבורם נבחרה תוכנית בבנק (מ-11.5% בסוף 2018 ל-17.4% באפריל 2019), ירד עד 10% בסוף 2019, ובשנים שלאחר מכן נע סביב 9% בממוצע שנתי. ב-2023 חלה ירידה לכ-7%, שהמשיכה גם בשנת 2024 כאשר השיעור היה 6% בממוצע. גם בחצי הראשון של 2025 המגמה נמשכה שכן השיעור הממוצע היה 4%. שיעור הילדים שהוריהם בחרו עבורם קופת גמל היה בממוצע בשנת 2019 35.3%, ובפברואר 2020 הוא ירד ל-31.4%. מאז ספטמבר 2020 השיעור הולך ועולה, וביוני 2025 הגיע ל-48.1%.

תרשים 3: החיסכון לטווח ארוך: שיעור הילדים שנבחר עבורם מסלול השקעה לפי המסלול, לפי חודש לידת הילד ולפי סוג הבחירה (ההורים או ברירת המחדל), 01/2017-6/2025

